

[Hans Nielsen.]

Det forekommer mig, at den højtærede Statsminister saavel i sin Forelæggelsestale som gennem de Bemærkninger, der ledsager Lovforslaget, har god Grund til at fremhæve de Betæneligheder, der knytter sig til denne Ordning. Handelen paa Grønland er som bekendt et Statsforetagende, der drives som Monopol, og dette har jo sin Aarsag i, at den grønlandske Befolkning bor saa spredt og af Hensyn til sit Erhverv maa bo saa spredt, at der ikke noget Sted eller i hvert Fald kun et Par enkelte Steder kan blive Tale om at drive Handel efter de Linier, man kender ude i den øvrige Verden. Paa Vestkysten er en Befolkning paa 16 000 fordelt over 12—13 Breddegrader, altsaa henved et Par Hundrede danske Mil, og den er bosat ved henimod 160 Bopladser. En Handelsvirksomhed, der skal betjene en saadan Befolkning, saadan som det passer bedst for denne, maa selvfølgelig faa sin ganske særegne Form og maa, for at den i det hele taget kan eksistere, drives som en samlet Virksomhed og af Hensyn til sin Prispolitik som et Monopol.

Paa de Strækninger, der her er Tale om — en Skærgaard med Tusinder af Øer —, vil denne Monopolhandel ikke kunne sikres ved tilstedeværende Bevogtningsfartøjer, saaledes som man af Toldhensyn kender det andre Steder, i hvert Fald ikke uden at der derved vilde foranlediges uhyre Omkostninger, og det er saaledes simpelt hen et praktisk Udslag af Landets Naturforhold og Befolkningens Bosættelsesforhold, at man i Tidernes Morgen har institueret et Forbud mod al Besejling, noget, der meget lettere lader sig kontrollere.

Som det allerede fremgaar af de allerførste udstedte Besejlingsforbud, gælder disse ikke over for et Skib, der er i en Nødsituation, et saadant Skib kan naar som helst og hvor som helst i Grønland søge ind for om muligt at faa Hjælp, og der er mange Eksempler paa, at der i Aarenes Løb beredvilligt er ydet en saadan Hjælp og Støtte til fremmede.

Det nu foreliggende Lovforslag gaar imidlertid et langt Skridt videre, idet der nu er Tale om at lette paa det eksisterende Besejlingsforbud af Hensyn til fremmede Folks Erhvervsmuligheder. Disse fremmede Folk kan, hvis Lovforslaget ophøjes til Lov, gaa ud og ind i Færingehavnen, lige saa meget de lyster, og herved have et Støttepunkt for deres Fiskeri uden for Territorialgrænsen; og at dette er et langt Skridt bort fra det hidtil bestaaende Besejlingsforbud, fremgaar allerstærkest deraf,

at forskellige Landes Lovgivning, f. Eks. den norske og den islandske, indeholder Bestemmelser, som gør det umuligt for Folk af fremmed Nationalitet at drive saadant Fiskeri med Støttepunkt paa det paagældende Lands Territorium. Det vil altsaa sige, at en Ret tilsvarende den, man nu giver fremmede Nationer til at gaa i Land i Færingehavnen og foretage sig forskelligt dèr, alt efter Ministerens Bestemmelser, kan ingen Nation opnaa i de vestlige Havne og det vestlige Territorium i Norge og slet ikke paa de islandske Kyster.

For den grønlandske Befolkning vilde en Lov som den, her er Tale om, ikke betyde nogen som helst Fordel, den grønlandske Befolkning faar ikke noget som helst Udbytte deraf, det er et Skridt, der tages for at imødekomme Ønsker fra Fiskerfolk af anden Nationalitet og, som sagt, kun for at fremme disse Fiskerfolks Erhvervsmuligheder.

Fra de Sider, som, uden at kunne paa-vise, hvad Grønlænderne skulde opnaa herved, mere eller mindre højkrøstet hernede har fremsat Ønsker om Grønlands Aabning for almindelig Besejling og Frigivelse af Handelen, er der allerede nu fremkommet Udtalelser om, at den Ordning, der er foreslaaet for Færingehavnen, er Begyndelsen til disse Ønskers Opfyldelse. Noget saadant, tror jeg nok, man bør sige her, skal man ikke vente Støtte til foreløbig.

Det, jeg har anført om Grundlaget for Monopolhandel og Besejlingsforbud, forandres ikke i en Haandevending, for det er ikke Udtryk for et System, der opretholdes blot for Systemets Skyld, men af de førnævnte praktiske Grunde, altsaa af Hensyn til Beskæftigelse. Men selv om Muligheden af en saadan til Bunds gaaende Revolution i de grønlandske Styrelsesforhold ligger langt ude i Fremtiden, er der dog ved dette Forslag forskellige Momenter, som nok kan vække Betænelighed, saaledes som det er berørt i Lovforslagets Bemærkninger og for Resten ogsaa blev fremhævet af Statsministeren ved Forelæggelsen.

Der er for det første det, at man ikke ved, hvornaar de Foranstaltninger, der her træffes, vil vise sig fuldstændig overflødige. Det er vel rigtigt, at der i den sidste Snees Aar har været en meget stor Fiskerigdom i Havet langs Grønlands Vestkyst, men det vides med Sikkerhed, at det er et nyt Fænomen, og ingen kan sige med Sikkerhed, hvorfor eller hvorledes dette Fænomen er opstaaet. Man ved, at en lignende Indstrømning af Fisk fandt Sted i Aarene omkring 1820 og endvidere i Aarene omkring